

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Claudio. Cap[itulum]. xxvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

illud. *L*anis reuersus ad yomitū suū: t̄ sus lo-
ta iterū in volutationē luti. Tertio lauit pedes
spiritualiter aqua sui sanguinis. De quo dicitur
apocal. ij. Lauerunt stolas suas in sanguine
agni t̄ dealbauerū eas. Ex quo magis san-
guis xp̄i dealbare dicitur. videtur q̄ habet v̄t-
tutem lactis: t̄ nō sanguinis. Lac enim est san-
guis in v̄berib⁹ excoctus. Sanguis autem xp̄i
fuit excoctus in corpore suo et in corde nostro.
In corpore suo fuit excoctus igne amoris sui
qui tam vehementer in corpore suo ebullit: q̄
aperto latere cum impetu emanauit. In corde
autem nostro sunt duo v̄bera: scilicet intellectus
t̄ affectus. Dicitur autem excoqui in v̄bere in-
tellectus per meditationem: t̄ in v̄bere affectus
per denotionē: t̄ sic sanguis xp̄i in suo corpe: t̄ in
nostro corde per meditationē t̄ affectionē ver-
titur in albedinem: t̄ animas nostras dealbat
t̄ mundat. Apocal. i. Lauit nos a peccatis no-
stris in sanguine suo. Tertio accepit xp̄s perso-
nam episcopi quādo: scz panem t̄ vīnū in cor-
pus suum transmūravit et apostolus potestarem
conficiendi dedit. Et ista est maior potestas que
vñq̄ hominī data fuit. Est enim potestas dei ma-
gna facere aliquid de aliquo: sicut quādo fecit
hominem de terra t̄ euām de costa ade. Est t̄
alia potestas del maior: sicut de nibilo aliquid
facere: sicut fecit celum t̄ terram. Est et tertia
maxima sicut de creatura creator. Istam pot-
estatem nō dedit angelis: sed solis sacerdotib⁹:
quia diuina virtute in corpus et sanguinem spe-
ciem panis et vīni conuertit. Unde eusebius.
Inuisibilis sacerdos. i. xp̄s per ministros suos
invisibilis creaturas in corpus et sanguinem suū
sacrara potestate conuertit verbo suo: scz illo
hoc est enim cor. tc. Unde non debet aliquis at-
tendere ad vīsum suū: quia vīsus putaret se vī-
dere colorem panis: nec ad gustum: quia puta-
ret se sentire gustum panis: nec ad olfactū: q̄
putaret se sentire odorem panis t̄ vīni: sed ar-
tribuire debet ad auditū: quia cum audiit confe-
rationis verba ita est oīno sicut audit. Hoc est
enim cor. tc. quod significatū est. Ben. xxvij. in
Iaac qui cum benedixisset Iacob fuit deceptus
elus vīsus: quia oculi fuit caligauerant t̄ ipsum
non agnouit. Fuit deceptus olfactus: quia cre-
ditit se sentire odorem vestimentorū esau. Fue-
st etiā deceptus gustus: quia credidit se com-
edere de venatione esau: t̄ comedit de venatio-
ne Iacob. Fuit t̄ deceptus in tactu: quia puta-
bat se tangere manus esau: t̄ rangebat manus
Iacob. Sed auditus qui vocem Iacob audiuit
non fuit deceptus: immo dixit. Vix quidem Ia-
cob est. Sic etiā in isto sacramento omnes alii
sensus decipiuntur prerer auditum: t̄ ideo om-
nes qui fideles auditur verba cōsecrations fir-
miter et veraciter credere debet: q̄ corpus xp̄i
est et sanguis eius.

(De sancto Claudio. Cap. xxvij.

Claudius

ex nobili sali-
nenſium prin-
cipum: seu pa-
latino: um ge-
nealogia ortū
duxit. Qūi vñq̄ ad ſepremittū
perwigili cura in domino pa-
rentum in dei timore nutrit⁹:
poſteca probatissimis littera-
rum magistris instruendus traditur. Sub quib⁹
bus in breui: non ſolū artes quas liberales vo-
camus: veriſetia libros veteris ac noui testame-
ti cum diuerſis gestis Sanctorū piis adolescēs
ſedule perlegendo apprehendit. Erat enim ſā
in hac etate ingenio docilis: corde feruidus: t̄
sanctis operib⁹ tot⁹ deditus: nec finebat diem
aliq̄um ſine bonis operibus pertransire. Et illi
cet iuuenis eſſet etate: nihil tam puerile ges-
ſit in opere. Nunq̄ in foziis chorizationib⁹: ſeu
quibuscumq̄ mūdans ſpectaculis inuenit⁹ fu-
ſit: ſz personis religioſis t̄ honestis ſe associās
cum eis dulciter de virtutum exercitiis confe-
rebat. Enijs verba iam ſale ſapientie condita
intantū rationabilis: ac dulcia erant. Q̄ omnīū
ad ſe prouocabant affectum. Quapropter pro-
ueti ſapientes ipſum plurimum diligebant ve-
lū puerulum sanctū t̄ virtuosum: alij ſo ad o-
leſcentem affabilem t̄ prudentē venerabantur.
Personis autem in honestis: aut ſcurribus ſe
ſubtrahens consortia ipſorum omnīmod⁹ fugie-
bat. Nunq̄ cum mulieribus tūmenilibus abſq̄
rationabili cauſa locutus fuit: nec de qualicum
q̄nephando verbo vel opere: nō de rīſu inhone-
ſto: vel aliqua alia animi levitare eſt notatus.
Super omnia ſo ecclēſias del frequētabat: p̄
cipue dominicis t̄ festiū diebus missas cum
ceteris horis canoniciſt ſermones diuinos cū
ſumma devotione auſcultando. Eſcētente ſigil
ſcritatis ei⁹ fama cum iam viceſimū etatis ſue
annū atrigilſer: ſpēta militia ſeculari in cano-
nicum blifuntinesis ecclēſie eſt electus. Unde
quotidie in melius proficiens horis canoniciſt
diurnis pariter t̄ nocturnis ſtuduit interelle.
Libros ſacre ſcripture diligenter reueluere: t̄
per omnia ſicut verus dei famulus abſq̄ repre-
hensionis nota ſe habere. Lantūq̄ breui tem-
poris ſpacio diuina gratia ipſum proſequente
in operib⁹ ſanctis ſacraq̄ doctrīna claruit: ut
in totius burgū die ſinibus equalis ſibi nequa-
q̄ inueniatur: quod in libris quos edidit q̄
vñq̄ nunc in monaſterio iurenſi permanent cla-
rius perpēdi potest. Singulis dieb⁹ exceptis
dīcīs t̄ festis ſolenniorib⁹: non niſi ſemic in
die refectione ſumebat. Sepe noxēs in oratio-
ne lectione ſive ſancta meditatione perwigiles
donebar. Lastū ſe et mundum ab omni coinqui-
natione custodiebat: in vēſtimentis mediocre-

T in

De sancto claudio

In morsibus humilem: in verbis veracem: dulcē
et affabiliem exhibebat: ita ut singulis virtutum
morsibus ornatus iam verus monachus ab om-
nibus credetur. Duodecimo canonizatus sui
anno p̄sul memorare ciuitatis infirmari ce p̄t
corpore. Unde beatissimus claudius timēs qd̄
etiam postmodū evenit: ne sc̄z in pontificē eli-
geretur locū ad tempus deseruit: et ad suos pa-
rentes dōnos sc̄z satinē, properauit. A quibus
benigne suscep̄tus cum eis per aliquod tempus
in sancta conuersatione viuendo permanebat.
Contigit autem predictum archip̄fulem in-
teriori via vniuerse carnis ingredi. Quapro-
pter populus cum clero discordiam non modi-
cam de eligendo episcopo habebant: illis vnu:
alijs vno alium volentibus. Tandem vnanimes
in oratione se prostrauerunt cum lachrymis hu-
militer supplicantes: quatenus meritis sue ge-
nitricis: et sancti iohānis baptiste eorum patro-
ni et omnī sancrorum dominus eis misericor-
diter inspirare dignaretur quē in pastorem ec-
clesie sue eligere deberent. Quibus in oratione
perseuerantibus mox de celo vox insonuit que
ipsoꝝ vt a fletu cessarent et beatum vitum clau-
dium eligerent amonuit. Tunc canonici lerifi-
cati s̄m vnanimiter elegerunt et statim hono-
rabiliores torius eccliesie et cinitarī viros pro
eius consensu obtinendo ad oppidum salinen-
se destinauerunt. Quid plura. Quid precibꝫ
ac lachrymis virtus sciens voluntati diuine re-
sistere non posse: ad ciuitatem bisuntinē. duci-
tur imo prius trahitur: archieps̄ consecratur:
et per summū pontificē eius canonica electio
approbat pariterq; cōfirmatur. Anno domini
ccccxxvi. Archieps̄ igitur effectus eandem
quam prius humiliatam et morum grauitatem
in omnibus semper seruabat: et sicut fidelis ser-
vus et prudens familiam domini cum ecclesiis
sibi creditis feruenti zelo gubernabat. Lausas
ecclasticas horis debitis benigne audiebat:
et s̄m ecclasticas sanctices optimè diuidis-
cabat. Nunc tamen propter queuis negocia se-
cularia: nisi euidentis necessitas incubuisse ec-
cliam poris quibus diuina celebrabantur di-
missit. Provinciam sive diocesis sue ecclias se
pe visitabat: et sicut bon⁹ pater familias qui iu-
sta dominicam sententiā de thesauro suo pro-
ferens noua et vetera suis dulcissimis exhorta-
tionibus bonos et fideles vt in melius profice-
re studerent: et delinquentes sive errantes vt se
emendarer sollicite amonuit. Erat profundissi-
me litterature. In assidua etiā contemplatione
eius spiritus etiā supramodū elevatus erat: et
tamen propter marie contemplationis ocium
nō deseruit marthe officium laboriosum: quin
etiam septem overibus misericordie toto cona-
mine insisteret. Eius igitur iam septē annos ec-
clesie sue presuisset: diuine preuentus amore
magis ac magis accessus: cūctas huius seculi

dīnitas et seculares p̄p̄as declinare cupiens:
vt in sui creatoris contemplatione plenus vaca-
re posset: cunctis bene dispositis urbem suam
predicram: palacidaq; et castra et cetera loca ar-
chiepiscopalē amena et deliciosa dereliquit: et
ab angelo premonitus ad monasterium sancti
eugendi: sive iurens in confinto bisuntinensis
dioecesis situm aduenit: ibi habitum et vitam
monasticā fm beatissimi Benedicti patris re-
gulam assump̄it. Tante autem sanctitatis et p̄-
fectionis fuls: vt omnī que in hoc mundo sunt
oblitus: solum in omnipotentis dei amore fla-
graret. In orationibus vigilis: in leiuīs assi-
diis: in vigiliis feruidis: in sanctis lectionibꝫ
et meditationibus preclarus: et fm ordine sui
regulam: sicut verus monachus viuebat. In dī-
uīis vno officiis peragendis: aut celebrandis
primus omnium ecclias intrabat: et vñius
inde recedebat. Sicq; omnes ad perfectionē
monasticam prouocabat intantū vt in iuris
etulde monasterii: tunc abbas vir vtq; sum-
me sanctitatis et prudentie ei régimē ipsius mo-
nasterii cum multa instantia et humiliatae pre-
sentaret: vt oves dominicas ibidem congrega-
tas gubernare dignaretur. Ut autem sanctus
cum multa mansuetudine hoc recusavit. Uerū
tamen expletis quinq; annis cum predict⁹ pas-
ter in iuris ad dominum plenus meritis mi-
grasset venerabiles fratres et domini dicti con-
uentus ipsum vnanimiter in eorum abbatē ele-
gerunt: et tandem vix multis deulectis precibꝫ
assensum prebuit. Sic claudius q̄tum in hoc
mundo se humiliare studuit rato plus apud de-
um et homines exaltari meruit. Quod vtq; nō
fine diuina dispensatione factum esse creditur
vt in loco vbi plures sive oruerunt sancti: sancti-
simus archip̄fulel adunaretur et locus ipse ini-
gnor efficeretur. Multo ergo non solum cleri-
ci: verueriam nobiles et burgenses andita san-
ctitatis eius fama ad ipsum confluabant: san-
cte conuersatione sive habitū instanter postulans.
Quos vir sanctus absq; difficultate et per-
sonarum acceptancee recipiebat: eosq; ad perfe-
ctionis culmina summopere prouehebat. Qua-
lesbo filios spirituales ibidem enfruerit nō
est nostrum dicere: presertim cum quisquis ip-
sum sanctum locū visitando ex multitudine san-
ctorum corporum: qui nunc ibidem venerantur
clare perspicere potest. Possessiones etiā tem-
porales quibus christi famuli sustentari possent
fm dñi p̄missomē dicentes. Quicq; reliquerit
domū: aut agros: aut patrē: aut matrē propter
me et centuplum in hoc mundo percipere me-
ruit: et fidelibus videlicet regibus et principibꝫ
inter quos clodoueus rex: qui tunc franciā gu-
bernabar monasterio ipsius annuatim. I. modis
denarorum argenti perpetuis temporibus da-
ri constituit. Pauperibus vno xp̄i et hospitibus

superuenientibus omnem humanitatem in ele-
mosynarum largitionem exhibuit. Ornamenta
ecclesie scilicet libros calices cum crucibus
& candelabris aureis & argenteis pannis ser-
cis & alijs diuinū cultum cernentibus maxime
augmentauit: & sanctorū reliquias in capsulis
reciofissimis reuerenter collocauit: domo. qz
ipius monasterij ac edificia decenter reforma-
uit. Anno igitur quarto childeberti regis fran-
corum cum iam claudius pater sanctissimis an-
nis quinquaginta servis christi in predicto mo-
nasterio laudabiliter prefuisset senectus multum
& plenus dierū tortis visceribus ad dominū su-
spirans: immunitus etiam ab omni macula inci-
dit in quandam infirmitate leuem: prescienso
ergo obitus sui diem imminere: tercia die oms-
nes monachos suos conuocari iussit ad se lu-
culentissimū sermonē eis faciens: dulcibus ex-
hortacionibus eos inonendo ut super omnia di-
uino amore nihil preponerent: & omnes presen-
tis mundi delectatione amore eternoū sper-
nerent: ac de recessu suo minime contristarent.
Eunq; singulos de recessu suo vberime flen-
tes cerneret misericordie visceribus motus
quibus semper affluebat: accepta ab omnibus
pace eos ad celas destinavit: totamq; noctem
sequentem in orationibus peregit. Quarta no-

die in oratorium per gens sacramenta peniten-
tie cum perceptione corporis christi torus pro-
fusus lacrymis devoutissime suscepit: et inde
ad cellam suam reductus: ne corpus suu; alibi
q; in ipso monasterio ad evitandas seculi pom-
pas sepeltri pcepit. Quinta igitur die circa ho-
ram diei nonam reclinatus super scannū super
qd legēdo vel orādo sedere aut stare consue-
rat: erexit sursum brachij: cōtūctis manibz:
oculis ad celū suspicētibz sanctissimā suam
animam domino tradidit expirando. Lui⁹ cor-
pus in predicta ecclesia sancti euđedi usq; nūc
omnibus aduentientibus in corruptum & intes-
grū demonstrat innumeris coruscans miracu-
lis. Festum aut eius celebraſ. viij. idus iunij.

Catalogi sanctorum per Reuerendissimum
dominum Petrum de Natalibus venetum epi-
scopum equulinum edic̄i opus finit feliciter.
Lugduni impressum per Claudium davoſt als
de troys. Impētis honesti viri Stephani guey
nard eiusdem ciuitatis ciuis & bibliopola. Anno
domini millesimo quingētimo octauo. xv. Kas-
lendas Junij.